

Aktstykke nr.

Folketinget -NaN

Udenrigsministeriet. København, den 1. juni 2022.

a Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2022 etableres hjemmel til at udstede en garanti på op til 37,5 mio. euro¹⁾ (svarende til aktuelt 279,0 mio. kr.) på § 06.32.11. Naboskabsprogram ved optagelse af ny tekstanmærkning. Forslaget medfører ikke udgifter i finansåret.

b. *Baggrund*

Den russiske invasion af Ukraine har indtil nu haft en betydelig negativ indvirkning på den ukrainske økonomi, den ukrainske stats indtægter og de offentlige budgetter. Verdensbanken har foreløbigt skønnet et fald i den ukrainske stats indtægter på ca. 45 pct. i år og et underskud i statskassen på ca. 35 mia. kr. om måneden. Den ukrainske stat har pga. usikkerheden omkring statens finanser de facto ikke adgang til de internationale kapitalmarkeder til finansiering af offentlige udgifter og velfærdsydelse. Ukraine har derfor rakt ud til det øvrige internationale samfund med ønske om akut makrofinansiell støtte.

Verdensbanken har i regi af Den Internationale Bank for Genopbygning og Udvikling (IBRD) på baggrund af den økonomiske situation i Ukraine oprettet Public Expenditures for Administrative Capacity Endurance (PEACE) som en ny akut lånefacilitet til Ukraine. Danmark har tidligere støttet IBRD's makrofinansielle indsatser for Ukraine med 150,0 mio. kr. i støtte under udviklingsbistanden.

Donorlande kan bidrage til PEACE med enten lån, garantier eller gavebistand. Samtidig stilles der ifm. PEACE supplerende krav til policy-reformer, der vil blive udarbejdet i samarbejde mellem IBRD og den ukrainske regering som supplement til det eksisterende policy-reformprogram, der blev vedtaget i december 2021. Der er bred opbakning blandt donorer, særligt G7 samt en række EU-lande, til IBRD's makrofinansielle indsatser mhp. at opretholde driften af den ukrainske stat og muligheden for at yde bidrag til Ukraine herigennem.

PEACE bidrager til verdensmålene herunder særligt til mål 3 (sundhed og trivsel), mål 4 (kvalitetsuddannelse) og mål 16 (fred, retfærdighed og stærke institutioner).

Aktstykket er af hastende karakter henset til den økonomiske situation i Ukraine og behovet for at yde finansiel støtte til Ukraine.

Projektbeskrivelse

Den nye facilitet PEACE vil fokusere på at holde kernefunktioner i den ikke-militære offentlige sektor samt skolesystemet i Ukraine kørende. Faciliteten vil gennem støtten i den første fase bidrage til at dække lønudgifter for ca. 170.000 offentlige ansatte i staten og ca. 520.000 ansatte i skolesystemet.

En dansk garanti til IBRD på 37,5 mio. euro (aktuelt 279,0 mio. kr.) forventes at øge IBRD's udlån til Ukraine med ca. 30 mio. euro (aktuelt 223,2 mio. kr.) på kort sigt og ydes på favorable vilkår for Ukraine. Udgifter til evt. realiserede tab ifm. garantien dækkes via udviklingsbistanden, såfremt Ukraine ikke honorerer låneaftalens betingelser over for IBRD. Garantien til IBRD og lånet fra IBRD til Ukraine vil blive opgjort i euro.

Spændet mellem de 30,0 mio. euro og garantibeløbet på 37,5 mio. euro svarer til 7,5 mio. euro (aktuelt 55,8 mio. kr.). Beløbet er summen af Ukraines forventede kommende rentebetalinger over lånets løbetid, som Danmark garanterer for over for IBRD. Lånet har en løbetid på 18 år (frem til 2040) og er afdragsfrit for Ukraine de første fem år.

En række donorlande har allerede støttet Ukraine med garantier til IBRD mhp. at øge udlån til Ukraine, f.eks. Sverige med 44,7 mio. euro (aktuelt 332,5 mio. kr.) og Nederlandene med 79,75 mio. euro (aktuelt 593,3 mio. kr.). Flere donorlande ventes at bidrage til PEACE med garantier. Donorlandenes bidrag offentliggøres ifm. bankens annoncering af PEACE.

Budget

Hvis Ukraine misligholder lånet, og IBRD står til tab af midler, vil udgifter ifm. garantien blive afholdt med op til 37,5 mio. euro (aktuelt 279,0 mio. kr.) under § 06.32.11.30. Finansiell støtte til Ukraine via IBRD (ny underkonto), der hører under rammen for Naboskabsprogrammet. Idet evt. udgifter ifm. garantien afholdes af udviklingsbistanden vil der ikke blive opkrævet en risikopræmie for garantien.

Ifm. finansieringen af eventuelle tab gives ministeren med ansvar for udviklingssamarbejde bemyndigelse til at afholde udgiften ved omallokering inden for § 6.3. Bistand til udviklingslandene under hensyntagen til de særlige bevillingsbestemmelser under § 6.3. Bistand til udviklingslandene, som bl.a. sætter rammerne for hvornår ministeren med ansvar for udviklingssamarbejde skal forelægge omallokering af budgetmidler for Finansudvalget.

Med tekstanmærkningen etableres den nødvendige hjemmel til at udstede statsgarantien i henhold til Budgetvejledningens regler herom.

Væsentlige risikoelementer

IBRD er opmærksom på behovet for hurtig udbetaling af lånet til Ukraine med henblik på at opretholde driften af den ukrainske stat. Et akut bidrag til Ukraine medfører betydelige risikoelementer for udmøntningen og opnåelsen af de ønskede resultater. IBRD arbejder for at minimere risici i videst muligt omfang, og banken følger udviklingen i Ukraine tæt, også med hensyn til risiko for misbrug af midler og korrupsion i forhold til udbetaling og implementering af lån og trustfondsmidler. Der er en risiko for, at Ukraine ikke kan opfylde sine låneforpligtelser over for IBRD, og at garantien derfor udløses helt eller delvist. Risikoen herfor begrænses i en vis udstrækning af, at IBRD står i første række blandt kreditorer, når lande i gældsvanskeligheder må prioritere blandt kreditorbetalinger. Det forventes derfor, at Ukraine i en sådan situation vil prioritere forpligtelser over for IBRD, som den danske garanti dækker. Den til enhver tid siddende regering i Ukraine vil ifølge IBRD være forpligtet til at tilbagebetale Ukraines forpligtelser til IBRD.

Dispositionerne på forslag til lov om tillægsbevilling i finansåret 2022 kan specificeres således:

Udgift

§ 06.32.11. Naboskabsprogram (*Reservationsbev.*)

30. Finansiell støtte til Ukraine via IBRD (ny underkonto)

41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland

0,0 mio. kr.

c. Sagen forelægges Finansudvalget nu med henblik på snarest muligt at etablere hjemmel til udstedelse af garanti til IBRD i 2022.

e. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der etableres hjemmel til at udstede en garanti på op til 37,5 mio. euro (aktuelt 279,0 mio. kr.) på § 06.32.11. Naboskabsprogram, således at følgende optages på forslag til lov om tillægsbevilling for 2022:

Udgift

§ 06.32.11. Naboskabsprogram (*Reservationsbev.*)

0,0 mio. kr.

Forslaget medfører ikke udgifter i finansåret.

Der anmodes samtidig om tilslutning til, at der på forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2022 optages følgende tekstanmærkning under § 6. Udenrigsministeriet:

»Nr. [X] ad 06.32.11.30.

Ministeren med ansvar for udviklingssamarbejde bemyndiges til i 2022 at etablere en statsgaranti til IBRD på op til 37,5 mio. euro (aktuelt 279,0 mio. kr.) med henblik på finansiell støtte til den ukrainske stat. Garantien løbetid er 18 år frem til 2040. Evt. tab på garantien afholdes af § 6.3. Bistand til udviklingslandene.«

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 1. juni 2022

FLEMMING MØLLER MORTENSEN

Til Finansudvalget.

¹⁾ Aktuel kurs pr. 30. maj 2022 er 7,4391 kr. pr. EUR.